

Врховниот суд на Република Северна Македонија, на Општата седница одржана на ден 13.09.2022 година, согласно член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите (Службен весник на Република Македонија број 58/2006...96/2019) и член 63 став 1 од Деловникот на Врховниот суд на Република Северна Македонија (Службен весник на Република Северна Македонија број 14/2022), одлучувајќи по иницијатива за утврдување на начелен став и начелно правно мислење, поднесена од адвокат Снежана Станковиќ од С., го усвои следниот:

ЗАКЛУЧОК

Иницијативата за утврдување на начелен став и начелно правно мислење, Су-03.бр.353/22, поднесена од адвокат Снежана Станковиќ од С., НЕ СЕ УСВОЈУВА.

Образложение

Согласно член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите („Сл.весник на РМ“ бр.58/06 ... бр.96/19), Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија на ден 13.09.2022 година расправаше по иницијатива за утврдување на начелен став и начелно правно мислење, поднесена од адвокат Снежана Станковиќ од С., Су-03.бр.353/22 од 03.06.2022 година, по прашање од значење за обезбедување на единството со примената на законите од страна на судовите, поточно во однос на одредбата од член 5 став 9 од Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работата на извршителите (Сл.весник на РСМ бр.32/2019 од 07.02.2019 година). Според подносителот, постои различен став во однос на толкувањето на наведената одредба во судската практика.

Предлагачот се повикува на конкретни пресуди на Основниот граѓански суд Скопје, ПЛ1-ТС-1529/21, ПЛ1-ТС број 687/19 од 8.11.2019 година потврдена со пресуда на Апелациониот суд Скопје ТСЖ-197/20 од 23.12.2020 година и ПЛ1-ТС -221/21 од 31.05.2021 година потврдена со пресуда на Апелациониот суд Скопје ТСЖ-1659/21 од 02.12.2021 година, во кои е изразен став дека тужителот - извршител нема право да бара наплата на трошоците од доверителот, затоа што постапката била прекината поради смрт на должникот, истата не е завршена, односно меѓу странките било договорено одложено плаќање на извршните трошоци, а со оглед дека постапката била започната без уплата на административни трошоци, упатува на заклучок дека тужителот прифатил трошоците да ги наплати од должникот по реализирање на извршната исправа.

Како судска практика во која е изразен поинаков став, предлагачот доставува решенија на Претседателот на Основниот суд Битола, ППНИ-115/20 од 26.10.2020 година и ППНИ-134/20 од 30.09.2020 година, како и решенија на Апелациониот суд Битола ГЖ-1270 од 21.10.2020 година, ГЖ-1269 од 21.10.2020 година и ГЖ-1267/20 од 21.10.2020 година, во кои приговорот на должникот се одбива, а извршното дејствие што се состои од донесување на Заклучок за утврдување на трошоци останува во сила, при што судот констатирал дека извршителот има право да бара од доверителот да му исплати надоместок за обработка на предметот, цената на извршните дејствија, наградата на извршителот за извршните дејствија, реалните трошоци и таксите, без оглед во која фаза се наоѓа извршувањето, а по спроведувањето на извршувањето сите овие трошоци извршителот ги наплаќа од должникот и му ги пренесува на доверителот.

Од судската практика доставена од предлагачот, пресудите на Апелациониот суд Скопје со кои се потврдени пресудите на Основниот граѓански суд Скопје, може да се утврди дека судовите во доставените одлуки, воопшто не се повикуваат на одредбата од член 5 став 9 од Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работата на извршителите (Сл.весник на РСМ бр.32/2019 од 07.02.2019 година), врз основа на која предлагачот ја поднесува иницијативата и за која тврди дека постои различно толкување. Имено, наведените пресуди се донесени врз основа на Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работата на извршителите (Сл.весник на РМ број 9/11 од 25.01.2011 година) која била во примена во време на донесувањето на овие одлуки и тоа, член 3 ставот 6 во кој било пропишано дека цената на администрирањето извршителот ја наплатува од доверителот пред да започне со извршните дејствија, во спротивно (доколку доверителот не ја плати цената на администрирањето пред започнување на извршните дејствија), извршителот има право да му го врати барањето за извршување. Поаѓајќи од цитираната одредба, во одлуките на Апелациониот суд Скопје, судовите изразиле став дека тужителот-извршителот прифатил трошоците да ги наплати од должникот по реализирањето на извршната исправа со оглед да тужениот-доверителот не ја платил цената за администрирање на предметот, а извршителот не му го вратил барањето за извршување туку започнал со превземање на дејствија.

Поаѓајќи од наведеното, Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија наоѓа дека не може да се утврди дека постои различен став во однос на толкувањето на одредбата од член 5 став 9 од Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работата на извршителите (Сл.весник на РСМ бр.32/2019 од 07.02.2019 година), а со оглед што во укажаната судска практика, пресудите на Апелациониот суд Скопје, воопшто не е применета наведената одредба, туку се применети одредби од претходно важечката Тарифа, која што била во важност во време на одлучувањето, а врз основа на кои се донесени погоре наведените одлуки.

Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија, раководејќи се од погоре утврденото, заклучи дека не се исполнети условите за утврдување на начелен став и начелно правно мислење по прашање од значење за обезбедување на единството со примената на законите од страна на судовите, во смисла на член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите, а по поставеното правно прашање со поднесената иницијатива, поради што одлучи како во изреката на донесениот Заклучок.

Врховен суд на
Република Северна Македонија
Општа седница